

[Udenrigsministeren.]

denne Gruppe af Stater i meget væsentlig Grad har bundet sig, naar de træder ind i denne Aftale.

Det ærede Medlem sagde saa om anden Klasse, hvor vi altsaa binder os sammen med nogle andre Stater, at de andre klarede sig nok — England kunde klare sig, Holland kunde klare sig, og Norge kunde klare sig. Ja, oprigtig talt ved jeg ikke, om disse Stater har bedre Betingelser for at kunne klare sig, end vi har, i den nu foreliggende Situation. (*Schovelin*: Jo!). Ja, hidtil har de da ikke klaret sig bedre end vi, og jeg ser ikke nogen afgørende Grund til, at det fremtidig skulde gaa saa overordentlig meget lettere for dem end for os.

Dernæst spurgte det ærede Medlem: Hvad skal dette overhovedet nytte? Hvad opnaas der? Og for sit Vedkommende hævdede han, at det, vi opnaaede, var at fraskrive os et kosteligt Klenodie, en særlig Værdi: den toldpolitiske Frihed, som vi har haft indtil dette Øjeblik. Ja, denne toldpolitiske Frihed vil enhver Stat, der gaar ind i den foreliggende Aftale, fraskrive sig i større eller mindre Grad. Man kan nu en Gang ikke drive international Solidaritetspolitik, hverken paa dette Omraade eller paa andre Omraader, uden til en vis Grad at binde sin egen Frihed; det er paa Forhaand givet, og det maa vi gaa ud fra under alle Bestræbelser for internationale Aftaler. For Resten kan vi heller ikke træffe de forskellige andre Aftaler med andre Stater, uden at det har en vis Indskrænkning i vor Bevægelsesfrihed til Følge.

Det ærede Medlem tænkte sig endvidere, at dette skulde være i Strid med Traktatkommissionens Opfattelse, og læste nogle Afsnit af Traktatkommissionens Betænkning op for mig. Ja, den Betænkning er et fortrinligt Værk, rig paa Oplysninger, og den kommer til Resultater, som jeg er særdeles tilfreds med, men som jeg ikke har Indtryk af at det ærede Medlem i samme Grad er tilfreds med. Men er det dog ikke underligt at tænke sig, at dette skulde være i afgørende Strid med hele den Tankegang, hvorpaa Traktatkommissionens Betænkning er bygget, naar det store Flertal af Kommissionens Medlemmer afgjort slutter sig til de Beslutninger, her er Tale om, og naar Formanden for Traktatkommissionen, der i Aarevis har arbejdet med dette Spørgsmaal og er gennemtrængt af disse Stemninger, har været vor Repræsentant under Forhandlingerne og med største Iver har taget til Orde for vort Standpunkt under Forhandlingerne i Genève og ved anden

Lejlighed? Nej, jeg tror ikke, det ærede Medlem skal regne med, at der her er nogen Mulighed for at tilvejebringe en Modsætning. Den Konvention, som her foreligger, er baaret af det samme Ønske om en Lettelse i Omsætningen, som Traktatkommissionens Betænkning er baaret af.

Det ærede Medlem udtalte, at naar vi nu ratificerede denne Konvention, bandt vi os, og saa spillede det ikke saa forfærdelig stor en Rolle, at ogsaa andre Stater bandt sig, thi for de andre Stater var det uhyre nemt at springe fra, men for Danmark var det særdeles vanskeligt at gøre det, og det ærede Medlem spurgte, om der nogen Sinde vilde være en Udenrigsminister her i Landet med Mod til at springe fra overfor en Traktat af denne Beskaffenhed. Ja, jeg tror at turde sige, at denne Mulighed kan komme til at foreligge. Det for mig afgørende er i første Række Stillingen i det Land, med hvilket vi har den største Handelsomsætning, England; i anden Række kommer Stillingen i det Land, med hvilket vi har den næststørste, nemlig Tyskland. Men hvis baade England og Tyskland forlader denne Overenskomst, kan jeg ikke se rettere end, at hele Grundlaget for den vilde forsvinde, og der er ikke megen Sandsynlighed for, at der for Danmark i saa Tilfælde vilde være nogen Rimelighed i at fortsætte. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem har saa megen Tillid til mig eller til Flertallet i de to Ting, at han mener, at vi overhovedet kan tænke os at gøre noget fornuftigt. Men jeg vil dog sige ham, at Skræk og Rædsel for at opgive en international Aftale, der har tabt al praktisk Betydning for os, vil vi ikke have. Det ærede Medlem har Ret i, at ogsaa jeg er af den Opfattelse at de europæiske Begenheder er af særdeles usikker Karakter, at megen Toldpolitik er, som det ærede Medlem udtrykte sig, i Støbeskeen. Men efter min Mening maa vi indrette os efter den Situation, som paa ethvert givet Tidspunkt foreligger. Hvis der skabes fuldstændig forvandlede Handelsvilkkaar i Verden, maa vi ganske frit overveje og indbyrdes drøfte, hvilke Skridt der vil være mest formaalstjenlige for Danmark, og der skal i saa Henseende ikke mangle Interesse fra det nuværende Ministeriums Side. Men jeg vil ikke nægte, at jeg vilde anse det for en meget, meget stor Fejl i dette Øjeblik at bryde ud af den Linie, paa hvilken England staaar som den førende Stat.

Det ærede Medlem spurgte, som sagt: hvad skal det nytte at gaa med til dette? Dertil svarer jeg: Det skal nytte dette, at vi yder det beskedne Bidrag, som kan ydes